

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Provincia Siciliensis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68850](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68850)

PROVINCIA SICILIENSIS

HABET Sicilia in sedibus vnde-
cim, socios tercentum tres & tri-
ginta. Panormi, In Domo Professa
duodequinginta. In Collegio
duos & triginta. Messana, In Colle-
gio, octoginta duos. In Probationis
Domo triginta tres. In Collegio Catanensi tres supra
viginti. In Syracusano, & Biuonensi, vtroque vi-
ginti. In Calataieronensi vnu & viginti. In Drepani-
tano Reginoq. quindenos. In Collegio Montis Rega-
lis quattuor & viginti. Mortui hoc biennio viginti.
Aggregati in Societatem quadraginta septem.

PANORMITANA. PROFESSO- rum domus.

IN Panormitana Professorum Domo tanta fuit
cum cetero anno, tum vero festis celebrioribus
ex omni genere hominum atque ordine frequentia,
vt cum a sedecim sacerdotibus (tot enim sunt audien-
dis confessionibus addicti) satisfieri omnibus non pos-
set, multi interdum vel e prima nobilitate non audiri
discesserint. id quod ne in posterum eueniret, adhibita
cautione, factum est, vt cum per hebdomadam totam
suis cuique assignatus sit dies, percommode omnes,
& quiete audiantur. Eamdem ob causam Dominicis
D diebus

diebus, ac festis, qui intercurrunt, propter miram multitudinem, quæ ad caeleste epulum venit, ad bina altaria seorsum viris feminisq. Eucharistia ministratur: sic vt in ferijs Domini natalitjs ad tria millia numerati sint. Maximus etiam eorum fuit numerus, qui totius vitæ maculas confessione eluerunt. Nostrorum opera complures tum viri, tum femina adducti, vt monasticam vitam rite completerentur. Multi a propria quadam & obstinata, quam habebant, inimicis nocendi voluntate, destiterunt. Et vero semel atque iterum, cum intentis sclopiis districtisq. gladijs nihil propius factum est, quam vt aliquot occiderentur. Alij a sceleribus erepti, laudabiliorem vitæ rationem instituerunt. In his fuit iuuenis quidam persuga, qui cum arctam primum ingressus esset viam, qua ducit ad salutem: dein cæpti pœnitens, reuertisset in Aegyptum, & exuto religiosorum habitu, religionis quoque consilium exuisset, de nostrorum tandem consilio redijt ad castra. nec ita multo post migravit e vita. aris alieni mala fide possessi restitutiones facta quam plurimæ: in quibus etiam ædium æstimatione aureorum quater millium. Consimili ratione a fenestri aliquot homines quæstu, nefarijsq. contractibus abducti: nonnulli ab adulterio, concubinatoq. extracti. sublatæ aleatoricæ, talariæq. officinæ. e carcere liberati milites non pauci: non memini etiam pœna remissa. Magna est enim excellentissimi Proregis, eiusq. vxoris erga nos humanitas & benevolentia, quam ostendunt etiam, cum interdum nostræ subueniunt inopiæ, in ijs præcipue rebus, quæ ad templi ornatum cul-

rumq.

tumq. pertinent. quod eorum officium eodem tempo-
re & ipsorum est documento pietatis, & ciuibus
exemplo. id vel ex hoc vno de multis conijci potest:
quod cum tabernaculum Eucharistiae a seruanda Ro-
ma vsque aduectum esset, pro eius pretio vecturaq.
mille ducenti nobis aurei curati sunt, ere congesto.
Turca, Mauriq. nonnulli Christianam fidem a nobis
edocti, sacroq. baptisate abluti. Inter hos senex fuit.
natione Afer, seruus cuiusdam amici nostri, ita obfir-
matus in ea opinione, quam puer imbiberat, vt omnē,
qui haberetur de Christo sermonem, auribus respue-
ret: hic deinde, Deo ita disponente, qui eum destinaue-
rat sibi, cum in supremum incidisset morbum, & ad-
monitus esset, vt dixit, secundum quietem a Beatissi-
ma Virgine, vti abdicata Maurorum superstitione,
Christianorum more aqua tinctus, renasci vellet Deo,
quē ipsa genuerat: paruit monenti: sacerdotem accer-
sit, a quo cum rite atque ordine instructus, ac proin-
de baptizatus esset, breui mortuus est: ita idem illi
morbus, & miseræ huius vitæ finem, & alterius mul-
to melioris principium attulit. Sanctissima Dei Ma-
tris Sodalitas conflata e clarissimis viris, atque
omni dignitate principibus, ita augetur atque efflo-
rescit in dies verissimis laudibus, vt quemadmodum
mitis arbor, ac tenera cum sata est iuxta fluminis ri-
pas, opportuneq. alluitur aquis, non locum modo
proximum opacat foliorum luxurie, quæ numquam
defluunt, sed incuruescentibus etiam ramis, quos in-
duit in florem, magnam futuræ speciem vbertatis
ostentat: sic etiam ipsa cælestibus irrigata muneri-
bus,

bus, & in præsens lætitiâ, & in posterum spem afferentium
 oneratorum fructuum omni genere pietatis. nam si
 statutum quæras quotidiana & statæ precatio-
 nis tempus, ex legum præscripto dodrans horæ est: do-
 mi namque suæ ab omnibus his dimidia matutina me-
 ditationi, quadrans vero vespertina diurnarum actio-
 num recognitioni datur si caritatem in proximos: ea
 est ut trahi possit in exemplum. nam ut præteream
 vas argenti solidum & plenum artis, quod obtulerunt,
 ut in quadragenarum supplicationibus hora-
 rum, ad quas cuncti conveniunt, sacrosanctum in eo
 Christi Corpus custodiatur: itemq. largam coactam
 ab eis stipem ad Anglorum sublevationem, aliaq.
 eiusmodi: suis facultatibus opem ferunt egentibus, vi-
 duas adiuvant & pupillos, & sacrarum cœnobis vir-
 ginum, parentes etiam in filiarum collocatione. si af-
 flictationem corporis: sexta quaque feria plerique
 in sacello voluntarias de se pœnas verberibus sum-
 unt. si procurationem funerum: ut sodalium quis-
 que defunctus est vita, non eum tantum uniuersi sol-
 lemni efferunt pompa, sed ad funebre conveniunt po-
 stea sacrum, cui omnes dant operam, multa pecunia
 ad eius expiationem animæ elemosynæ nomine con-
 tributa. si denique virtutem parædi: mirum est, quam
 libere se libenterq. ab vno e nostris, quæ sibi præes-
 se voluerunt, fingi omnino mollis ritu cæræ, for-
 mariq. patiantur. ut facile in ijs adumbratam quam-
 dam Societatis imaginem liceat agnoscere. Quæ cum
 ita sint, orandus maxime & obsecrandus est bono-
 rum auctor & remunerator Deus, ut qua in vrbe ad

tam

tam præclarum opus tam propensam dedit ciuibus voluntatem, eadem in vrbe det ijsdem ac posteris eius augendæ perseuerantiam. Concludam Panormitanam Domum felici exitu Patris Pauli Achillis, qui Parmæ natus, quadragesimum iam egerat annum in Societate, Panormi trigesimum, quo omni fere tempore Collegium rexit. & dulciter illud quidem ut dicitur, ac sine vlla querela. Magnus fuit in hac vrbe in eius obitu doloris sensus, magna eiusdem significatio. Et vero intellectum est quanti is fieret ab omnibus, cum ad eam frequētes accederent, eiusq. manus vestemq. non sine lacrimis, & cum clara eius commemoratione laudum venerabundè oscularētur.

COLLEGIVM . PANORMITANVM

AEDES sibi quasdā nouas coemerat superioribus annis Panormitanū Collegium, vacuam faciens veterem domum Patribus Professis, qui eo cōmigrarunt. Paulo post exortus est qui emptionem ipsam in controuersiam adduceret, atque adeo ad Philippum Regem. Hic nostri fugitantes litium, ac fori, re omni pacate composita, cesserunt domo, alia quadam coempta in loco magis celebri & salubri, ad nostraq. officia multo aptiore. quod quidem consiliū & magnopere approbatum ciuibus, & nostrorum fuit vsui valde opportunum. Ad eum accomodatur noui Collegij edificandi descriptio. Cuius cum fundamenta iacerentur, ac de more primus esset ponendus lapis, maxima carimonia & frequentia gesta res est.

nam cum magna carminum emblematumq. varietate specioso instructu & ornatu propinquus omnino conuestitus esset locus, tanta fuit tum omnis nobilitatis e toto pane regno, vrbisq. magistratum, qui honoris causa conuenerant, tum vero ipsius Proregis, qui sollempni ritu lapidem iecit, erga nos amoris significatio, tanta illius diei celebritas, vt rem per se letam, sua gratulatione fecerint, & dignitate letiorem. Cumulauit hoc deinde gaudium fluentis vis aqua, quae in vinea nostra, Dei beneficio, reperta est, cum enim vellent nostri perfossis cuniculis tantum aqua deducere, quantum satis esset ad irrigationem agri, tam vber quodam in loco qui effodiebatur, se effudit amnis, vt cum abunde nobis satisfaciat, derivari etiam multas in partes possit, & aquilegum ipsorum aestimatione, si vendatur, tantum ex eo parari pecunia, vt summam decem aureorum millium conficiat. Atque ea superiore anno. Propiore enim hac. Collegij aedificatio ad tectum prope perducta, adiuuit celeritatem tū nonnulla inuenta aqua veditio, tū nobilis matrona ac locupletis liberalitas, quae mille nobis aureos testamento reliquit. magna enim est ciuium erga nos propensio voluntatis, quā nostri, quantum possunt, grato animo & officio tuentur. Argumento illud proxime ciuitati fuit: quod cum in propinquis Collegio tectis noctu aestate media improuisus excitatus esset ignis, & aleretur aridorum strue lignorum, ventoq. vehementi, correptisq. quattuor domibus, prius quam posset occurrī, baccharetur latius, ac toti iam, acquisitis eundo viribus, immineret

mineret vicinia: nostri repente exciti concursantium
 strepitu, & clamore multorum opem implorantium,
 omnes praecunte Patre Rectore, e Collegio erupe-
 runt, ut proximorum saluti, rebusq. succurrerent.
 ergo flammam alij conscensis scalis coercere, aquam
 alijs suggerentibus: deicectorum alij ruina murorum,
 rectorumq. opprimere: supellectilem alij (iam enim
 incolae attoniti se se foras proripuerant) e domibus
 extrahere: adhortari se inuicem & adiuuare: idq.
 tota fere vrbe inspectante, & nostrorum caritatem
 suspiciente, qui alieni memores periculi, essent pæne
 immemores sui. sic ut, cum tandè Deo annuente, restin-
 ctum esset incendium, magnam ex ea re laudem apud
 omnes exceperint. Prator quidem vrbis, Proregi
 excellentissimo, qui tanta commotus rei fama, etiam
 ipse accurrerat, id quod factum erat exponens, mul-
 tis audientibus compressi illius mali testimonium,
 tum ciuium multorum diligentia, tum nostrorum
 maxime sedulitati atque industria dedit.

COLLEGIUM MESSANENSE

MAGNAM præbet atque vberem mate-
 riam Messanense Collegium sribendarum
 rerum, in quibus se se exercuerunt nostri ad maiore
 Dei gloriam, salutemq. proximorum. Sed quoniam
 pleraque omnes ea sunt, ut difficile sit in ijs narra-
 dis, quasi in Scyllæo fi eto, quod est Messanae proximū,
 non ad scopulum adhaerescere: veluti sustētans & mo-
 derans cursum, secernam, & seligam pauca, quæ mi-

nus videantur offensionis habitura. Et certe non habeo necesse persequi plura, cū omnia vos ex superiorum recordatione litterarum mente videatis. Virum meretricijs implicatū amoribus, compilantēque quicquid erat domi, & ad scorta deferentem, uxore præterea & liberos verbis calcibusque male accipientem, victa tandem malo domestico mulier, & iniuria dolore, e medio tollere constituerat: ad eamque rem parauerat venenum, filia tantum conscia: qua cum matris consilium, a qua mortem patris deprecari non poterat, detulisset ad vnum e nostris, interposita huius auctoritate, ita res breui composita est, vt & vir a quotidianis flagitijs, & vxor a cogitato scelere se abstineret: atque vterque vtrique restitutus, rediret in caritatem & consuetudinem pristinam.

Complures annos iuuenis quidam qui vitam ruri agebat, abundans alioqui & locuples, pellici assueuerat. hac inuita & renitente ducit uxorem. verum maleficis artibus carminibusque deuinctus dare operam liberis non potest. conquirat remedia quibus exoluatur, & a medicis, & uero etiam a veneficis quamplurima, magna pecunia profusione: nihil non agit vt efficiatur voti compos. Sed cum frustra omnia consumpsisset, domo profugus, vitam inopem, & vagam persequi statuit, in eoque annos vnum & viginti perstiterat. miser tum hoc ipso, tum multo magis, quod maiorem in se demonis, quam Dei vim & potestatem iactaret experiri. Mesaniam venit: hinc forte, vt fit, templum nostrum ingreditur, circumspicit omnia oculis mirabundus, e gestu se aduenam esse ostendit.

ostendebat. nec latuit sacerdotem vnum a confessionibus. Hominem adit, ad confitendum inuitat. Hic ille desperatum se esse dicit & perditum, a Deoq. derelictum: nec posse effari tantum dictis, quantum factis superest doloris: nullam inueniri suo malo medicinam. pellexit tamen sacerdos ad id, quod primo intenderat: orbiculos ei dat piaculares, consecratosq. agni plangunculas: consolatus deinde hominem, reditum hortatur, ad suosq. dimittit. quo vbi peruenit, diuturnis se illis liberatum molestijs, et laxatum vinculis re ipsa animaduertit. Exponi, vt dixi, multa possent eiusmodi, vt discordantes filios parentesq. coniuges etiam & fratres reductos in mutuam concordiam: cōpositas lites: inueterata odia deposita: reuersos apostatas ad eum ordinem, quem deseruerāt: imbutos Christianis rudimentis Neophytos: recreatos pauperes: pecunias debitas aut dissolutas eorum nomine, qui soluendo non erant, aut ex parte remissas: creditas autem, aut retentas fraude, iniustoq. titulo, redditas: dotatas virgines: abortus prohibitos partuum: repetitam fere ab innumerabilibus vel ex eo tempore, quo iudicium facere poterant, confessionem: adiutos multos ad pie moriendum, qui ducebantur ad mortem, quiq. etiam in lectulo suo moriebantur. Sed quoniam hæc sollemnia sunt & propter eorum assiduitatem minus admirabilia: ad ea potius veniemus, quæ, quoniam propter quamdam varietatem & magnitudinem, illustriorem fecerunt pietatem Dei, pronioribus animis audientur.

Mercator erat nostro ordini infensissimus, qui in
acci-

accipienda, dandaq. fenori pecunia iniustam negotia-
 tionē diu exercuerat: ita tamen, vt mergentibus for-
 tem vsuris, obrutus tandem alieno are latitaret do-
 mi, nec copiam faceret sui creditoribus. factum est
 autem, vt marore ne, an desidia, in perniciosam mor-
 bum incideret. Nocte igitur quadam, cum febrim
 astu curarumq. vreretur, in ipso silentio vocem ter-
 audiuit, quæ præcipiebat confessionem, ad eamq. ad-
 monebat adhibere aliquem e nostris. non recusat im-
 perium: accersitur sacerdos, qui hominem in familia
 vi sermone reperit tam multis irretitū vinculis con-
 scientiæ, tam arctis circumplicatum laqueis, vt nesci-
 ret pane vnde nexus inciperet, quoue se cōderet: qua
 venditionibus, qua emptionibus, qua illicitis alijs
 emergentibus contractibus, quibus se prorsus impe-
 diuerat, dum occupare voluit quacumque ratione nū-
 mos, ne steriles haberet. Quid multa? sex ipsi dies,
 pleni atque integri fuerūt in ea dissolutione ponendi.
 accessit illud, quod cum octodecim fere aureorum mil-
 lia aliquot ante annis exegisset a debitoribus, qui
 ignoratione fortasse iuris non cauerant sibi a credito-
 re, neminem quicquam amplius eo nomine petitu-
 rum, in publica acta referri oportuit contestationem
 soluti eris: dimissisq. varia in oppida publicis litteris
 euocari per præconem homines ad cautionem acci-
 piendam: quibus peractis, decenniali denique confes-
 sione expiatus supremum diem expleuit. ex quo faci-
 lis coniectura est, diuina quadam prouidentia agro-
 tationem illi, incolumitati, mortem, saluti fuisse. Gra-
 ui ac diuturno morbo tenebatur quidam summo lo-
 co

co natus, acriq. afflictabatur dolore totius corporis, ut eam quoque ob causam non parum imminuta mens esset. medicos namque, cum despondisset animum, auersari: medicamenta respuere: aspernari alioquin amicorum: nolle sibi quemquam ministrare aliquid, aut assidere: religiosos viros ne nominari quidem: nihil, quod salutare esset, non modo ad animum, sed neque ad aures admittere: diuinum numē contemneret, tamquam non posset, aut scelesto ore appellare, tamquam nollet mederi: duodecimum iam die nihil habere in ore aliud, nisi malos demonas: hos inuocare clamore infami, his sese deuouere turpissime his insanis ululatibus infelicis cubiculū, ingenti cum matris et sororum ceterorumq. familiarium horrore ac timore, personabat: triduoq. omni prorsus abstinerat cibo, ut iam amissa spe corporis, pertenuis spes animi salutis ostenderetur. ergo hac tanta in rerum desperatione, etsi praefraete uetuerat semper, quēquam nostris vocari, quoniam tamen experiri omnia extrema necessitas iubebat, ad nos descenditur. accipit hanc prouinciam sacerdos vnus, plus spei concipiens ex Dei misericordia, quam metus ex aegroti pertinacia. domum illius venit: inuenit domesticos merore simul, ac dolore percussos, lugentes potius hominem quasi mortuum, quam iuuantes aegrotum. bono animo omnes esse iubet, fundendisq. ad Deum precibus insistere: ipse recta ad aegrum: qui ubi sacerdotem uidet, silens, ac stupens, non secus ac si dirum aliquid cerneret monstrum atque execrabile, obuersus in aliam partem, multa circumiecta faciem veste & caput

caput obuoluit. Hic nosfer non acerbe, atque asper
 re, sed humaniter leniterq; tractandum agrotum ani-
 mum ratus, blandiciarum adhibet fomenta ad em-
 mitigandum. Quasi igitur per speciem tantum veni-
 set officij, principio quidem morbi vim grauem esse
 non negat, summumq; dolorem corporis: addit mo-
 gniam spectari in perferendo patientiam, persisten-
 dum tamen, obdurandumq;. sic enim fore, vt breui
 omnis illa sollicitudo, spe rerum meliorum, & animi
 magnitudine tolleretur. ea cum diceret laudantis in-
 morem magis quam admonentis, ex agroti atten-
 tione ac silentio permulceri paulatim tenerum eius
 animum, ac mollescere sensit. itaque, siue vt rem-
 magis pernosceret, siue ut alliceret hominem, dis-
 scessum simulat, orat, vt antequam abeat, aperiat
 saltem faciem, ne videatur iratus: Quin tu, inquit
 ille, exerens caput, & manus extollens, ne disce-
 de a me Pater, sed consolari perge: sic enim habeto
 me ista oratiōe ex diuturna hac perturbatione totius
 valetudinis tamquam ad aspiciendam lucem esse re-
 uocatum. mansit rogatus: hoc enim vnum agebat: tā-
 demq; multo sermone vltro citroq; habito. rem ita
 dexter egit, vt & cibum afferri imperaret ille, &
 acciri medicum, & peccatorum denique venenum
 eijceret confessione. factumq; est, cum Deo volente, vt
 qui tot dierum veluti furore morboq; correptus de-
 speratus erat ac perditus, illi breui quadam curatio-
 ne sermonis, omnis auferretur menti perturbatio: sic
 vt, non corpori modo expetierit, sed animo quoque, sa-
 lubrem adhiberi medicinam. Longior hac fuit fortas-
 se

se narratio, sed ad indicandam Dei benignitatem oportuna: & sequetur alia breuior. Captiuus erat in cuiusdam familia adolescens, e secta Maurorum, qui nulla ratione adduci poterat ad fidem nostram capessendam. hic porro Dei permisso cecidit, ex eoq. casu factum est vt crura frangerentur. sic vt iam inutilis esse, ac nulli rei videretur. Dimissum a domino accipiunt Mauri aliquot liberi homines, qui Messana negotiantur. apud hos cum esset, videre visus hominem candenti amictu, qui morbi remedium suaderet baptismum, Christianum se velle fieri professus est: proptereaq. a Mauris exturbatus domo. Non poterat ipse, cum esset vtroque, vt diximus, crure captus, ac debilis, se loco mouere. iacentem igitur in via Pater Regiorum confirmandum, & deportandum curat in cuiusdam aedes viri nobilis: vbi cum excultus esset ad veram religionem, saluari deinde ablutus aqua, non solum sanctiore cum fide viuendi rationem accepit, sed etiam cum spe meliore moriendi. Ad finem Mamertini Collegij addendum videtur de quadringentis aureis publice ex Senatus sententia attributis, ad incendiū, de quo proximis litteris scriptum est, damna resarcienda: de adificatione templi, cui magna facta est his duobus annis ex piorū eleemosynis accessio: de noua institutione Philosophorum Academia, quæ celebratur flore, ingenioq. Mamertina iuuentutis: postremo de obitu Patris Ioannis Lomellini, qui & natura factus, & voluntate propensus, & consuetudine exercitatus ad confessiones audiendas, ita ijs sedulo, assidueq. nauabat, vt cum vna omnium voce atque mente

te

te communis diceretur omnium pater, in hoc no-
mirati simus (quod suspiceremus fortasse in alijs
si & viuens magnam habuit apud omnes ueneratio-
nem, & moriens tantum incussit dolorem vniuersis,
ut uiri feminaeq. certamen quasi mororis edētes, non
sibi a profusis questibus lacrimisq. temperarint.

PROBATIONIS. DOMVS. MAM-
MERTINA.

AUCTA est hoc biennio Mamertina No-
tiorum Domus tum tyronū numero, qui sep-
tem & quadraginta: tum eorum, qui post decursa li-
terarum studia tertium obibant probationis annum,
ij nouem fuere: tum etiam pecunia, quæ ultro oblata
est ad eos sustentandos; & ad laxandam domū: quod
cum fit, in fundamentis aperiendis aqua nobis frugi-
fera exitit. Eorum uero omnium non domi solum
probata est uirtus & constantia, cum & rerum di-
uinarum meditationi instantes, & uilissima quæque
expetentes officia, dederunt operam ut quam maxi-
me abstraherent se a corpore, & cupiditatibus impe-
rarent: sed ad alienas etiam utilitates se porrexit fo-
ras, atque eminuit: nam et custodias frequenter inui-
serunt, nec pijs modo sermonibus animos, sed cibo
etiam, quem stipe emptum collatitia, nostræ domi co-
ctum conditum per mediam urbem quingentorum
passuum itinere afferebant, corpora refocillarunt. &
ad egrotos ierunt in Xenodochio decumbentes: quo
in loco, ut cetera sileantur, conuertit aliquando illud

om-

omnium oculos, quod cum animam quidam ageret,
ex eiusq. confecto corpore tærrimus permaneret
spiritus ac pestilēs, ut fugerent omnes: nec quisquā
eum aditum, aut uero etiam conspectum uellet: fuit
unus e nostris tyronibus, cui tantam uim Deus im-
pertijt, ut uicerit animum, ipseque unus & moribun-
dum adiuuerit, & affuerit morienti, & composuerit
mortuum, & sepelierit. quibus in officijs ita penetra-
uit in eius nares odor importunissimus, ut uix post tri-
duum restitutus in pristina uideretur. Idem factum
est a tribus in efferendo caduere, e cuius ulceribus
tam corruptus scatebat sanguis, saniesq. purulenta,
ut horrentes omnes, contagionis metu, vel minimum
eius attactum, nisi nosiri sepelissent, inhumat-
um proiecturi uiderentur. Neque uero in vrbe so-
lum emicuit nostrorum sedulitas Nouitiorum, sed
vicinis etiam in oppidis: in quibus est, & cum ali-
qua aduersarum rerum perpeffione, nec sine utili-
tate laboratum. quæ ut ne percenseam singula,
erit hoc instar omnium. Catanam nauigabat duo-
bus cum fratribus sacerdos inßu Patris Prouin-
cialis, uehebatur cymba, in qua & merces erant non
parui pretij, & uectores non pauci, sed agrestes, &
quod magis molestum, vitæ linguæq. liberioris. qui
tamen primo nostrorum aspectu ita se composuerunt
ad modestiam, ut nullum iecerint in ea nauigatione
uermum, quod reprehenderes: quin etiam nonne-
mo sub prandium, cum excensum esset, confessus sit
in littore. Atque hac die illo. Nocte deinde me-
dia cymbam cum mercibus tempestas subita de-
mersit,

merfit, hominibus saluis, quod in terram se eiecerit
 mari proximā. verum cum madidi essent omnes
 enando defessi, noxq. intempesta, vectores labeban-
 tur alius alio quærendi causa diuersorij. at nostri, cū
 eos institoris & nautarum subisset misericordias
 ratione & auctoritate, qua iam apud eos valebant,
 persuaserunt omnibus, vt ne miseri hoc in discrimine
 desererentur. sudatum est igitur vsque ad lucem in
 colligendis reliquijs naufragij: & ereptum e flucti-
 bus aliquid mercium, cymbaq. in siccum deducta
 hac pia nostrorū humanitate ita permotus est vnus
 e uectoribus (Græcus is erat, multarumq. errore
 superstitionum a fidei veritate abhorrens) vt ea re
 animaduersa, cum recta cogitatio non paulatim, sed
 magno impetu pectus hominis inuasisset, se omni-
 no promiserit Catholicum fore: in quo etiam plus
 fecit aliquanto: et uenit enim ipse, & suam quoque
 totam familiā perduxit ad fidem. eo deinceps, qui cō-
 sequutus est die, continuo ac fædo imbri pedibus iter
 facientes nox oppressit, ita obscura & cæca, vt cum iā
 antea aberrassent in deuijs ignotisq. regionibus, nix
 tantum aspicerent uia, ubi pes tuto poneretur, quā-
 tum maligna ostendebatur luce fulgurum intermicā-
 tium. Tandem perreperunt in frequens hospitium,
 ac plenum obsidebatur focus a diuersitoribus uestes
 siccantibus: nostri scilicet in angulo. in quo cum es-
 sent, & ad eos se nonnulli applicuissent, institutus
 est a sacerdote sermo de rebus sacris. quod cum esset
 ab ijs animaduersum, qui erant ad ignem, ipseq. om-
 nium inuitatu ad eos accessisset, arrepta occasione,
 de

de inferorum flammis, pœnisq. differere incepit, eo ardore animi, sensuq. mentis (iam enim conuenerant posthabita cœna hospites, domesticiq. vniuersi) vt cum protracta concio multam esset in noctem, inuitis auditoribus, nihilq. metuentibus magis, quam ne desineret pater, tum demum finem faceret, cum eos esse intellexit timore pœnæ a contrahenda culpa deterritos. Hos fructus illa attulit peregrinatio, Nouitiorum experimētum. Quamquam de Nouitijs quoque non erit iniucundum scitu, eorum nonnullos a suis ipsorum parentibus ad nos esse deductos, in nostramq. manum & fidem datos: vnum ex iisdem venisse sponte, cum abesset longe a locis, in quibus nostra essent Collegia, tum audita fama nominis nostri, tum maxime perspecta pietate sacerdotis, quem adolescentulus viderat in patria pueros elementa fidei docentē. tantum excitat ardorem in animis emēdat lux vitæ et splendor perfecta religionis. E Nouitiorum item numero fuit Thomas Euenus sacerdos, cui dysenteria mortem attulit. sed mirum est quantum hic moriens tulerit secum sodalium desiderij, & iisdem quantum reliquerit exempli. Anglus ipse erat, sed nulla attectus vniquam suspicione pestis Anglicanæ. Quod cū palam ac libere in patria predicaret, in carcerem cōiectus, ac suorum denique conatu ereptus est. Vixit quinta feria Maioris hebdomadæ, plena iam nocte: letus, vt profitebatur ipse, atque alacer, quod ea nocte moreretur, qua Christus Dominus pro se impiorum manibus capi voluisset, sed Eueni iacturam Thomæ, alter compensauit Thomas, sacerdos item, & Anglus,

E Anglus,

Anglus, qui etsi puer parumper haesit ad metas in-
tima familiaritate haereticorum, ubi tamen lucis illius
ritatis affulsit, egressus e terra, & cognatione sua, &
domo patris sui, in terram venit, quam Deus monstra-
uit sibi, id est, Romam ad Collegium Anglicanum, ubi
praecipue nostrorum propter consuetudinem, tam
opere ad pulchritudinem pietatis, nostraeque amore
Societatis exarsit, ut multis licet amicis cogitationi-
busque frustra dissuadentibus, numquam destiterit in-
stare, orare, obsecrare, usque adeo donec perpulit por-
tas, ut Romae quoniam aequae commode non poterat
in Sicilia reciperetur.

COLLEGIUM MONTIS
Regalis.

AUCTVM est hoc etiam Collegium duobus
hisce annis noui Patris Prouincialis aduen-
tu, nostrorum numero, cubiculis, facultatibus, exerci-
tationibus litterarijs, Sanctorum reliquijs, existima-
tione apud exteros, officijs denique pietatis. Itaque
singula expedienda. Nostrorum quidem numero, &
cubiculis, quod cum illi duodecim tredecimue essent:
cubicula autem in vna ambulatione quinque: utro-
rumque numerus duplo amplior factus. Facultati-
bus autem: quod quingenti aurei, qui dudum Collegio
ex presbyteri legato debebantur, ad nos lege perue-
nunt. Exercitationibus vero litterarijs (ut praeter
mittantur publicae, quae ipsae quoque non mediocri-
ter auctae) intra domesticos parietes, primum, quod
sacer-

sacerdotes duo quaestiones explicant de moribus, ad Christianorum vitam conscientiamq. moderandam: deinde, quod nonnulli a Philosophiae curriculo, et alij quasi magistri designati, ex poliri cœpti studijs elegantioribus, quibus crescit oratio & facultas, eo tamen ritu ac fructu, vt non auditorum ludus, sed doctorum conuentus esse videatur. Sanctorum reliquijs: quod quidam clericus cum sancta apud nos lipsana magno esse in honore cultuq. didicisset, aliquot Sancti Zenonis, & Sociorum particulas, quas attulerat Roma, nobis tradidit, hac vsus praefatione, quod eas apud nos, quam apud se meliore loco intelligeret futuras. Estimacionis enim apud externos, vel hoc vnum euidenter erit argumentum. Quod cum esset sacerdos vnus tum nobis infensus omnibus, tum maxime duobus, de se licet optime meritis, hisq. non malediceret solum asperere, sed plagas etiam mortemq. minitaretur, tandem aliquando obstrictus, vt creditur, religione, ita commutatus est totus, vt in Collegium veniret vltro, & vtrique euocato, supplex, ac procumbens in genua satisfaceret. hodieq. superiora, vt vocat ipse, errata, officijs superare non cessat. Nam quid dicam postremo de officijs pietatis? Nostrorum ne hortatu remississe aliquos male mercibus iniurias? dimississe alios pellicem? omisisse multos nefariam peccandi consuetudinem? frequentari nostram, quanta quanta est, ædem communicantium cœtu & confitentium? hæc eiusmodi sunt, vt multo plura vos, etiamsi relinquuntur a nobis, cogitationi vestrae subijcere possitis. Duo tamen e pluribus videntur eminere, quæ hic bre-

uiter attexam. Redibat vnus e nostris confecto diuino itinere ad Montem Regalem, tempestate perfrigidā, imbre maximo. Hic tibi in hominem incidit pronolūtū in luto, ita grauer affecto agrum corpore, animoq. deiectum, vt eius cohortatione precibusq. se erigere nec vellet, nec posset, sed ibidem pernoctare statuisset. Quid ageret frater? homo iam ille sublatum poplitibus corpus agre tuebatur, vt nec sustinere se a lapsu ualeret, ne dum hærere vestigio: in uesperam inclinabat dies, aberat ab urbe plus milliario, uia accliuis ac lubrica, ipse solus. tempus, locus, periculum tollebat omnem deliberationem: & caritas urgebat. Subijcit igitur ipse humeros oneri, domūq. desert impositum ceruici agrum, linquente pæne spiritu: quem sine dubio, si in eodē mansisset, unde extractus erat nestigio, ultimū reddidisset. Reuocata est uetus illa ac nostra propria Societatis, quæ superioribus annis erat intermissa, consuetudo tradendæ rudibus doctrinæ Christianæ. Per speciem interrogandi pueros, adulti etiam docentur. Accidit autem aliquando, ut e multis, qui spectatum accesserant, cum certatim pueri se prouocarent in disputatione & dialogo, cunctis audientibus exclamarit homo rusticus, non rustice. Heu misero mihi, quem harum ignarum rerum atque inscium, quas pueri percallent, patulo ore inferorum carcer expectat. Atque hæc dicens, cum risu licet irrisioneq. adstantium, conijcit se in medium gregem, magistrum rogat vt rudem se integrumq. accipiat discipulum, eaq. docere ne grauetur, quorum cognitio est necessaria homini Christiano: complexus hominem
 noster

noster summa comitate collaudat, & benigne promittit quod rogabatur. conuersus deinde ad ridentes, molli interrogatione quaesit, nūquid ipsi omnes haberent ea cognita, quae vnus ille ex eorum numero nesciebat. tacentibus atque ignorationem vultu & rubore fatentibus, persuasit, vt qui similium rerum inscitia laborarent, eodem disciplina remedio vterentur. Itaque corroborata iam videas atate homines, & barbatos, balbutire cum puerulis, ad eorumq. exemplum imbui rudimentis Christianae doctrinae. Misus etiam ex hoc Collegio sacerdos cum socio proxima Quadragesima in oppidum, cui Busacchino nomen, ad habendas conciones, confessionesq. audiendas. Et constitit opera fructus. nam & mulier quae iure ac legibus caedem suorum persequebatur, eius admonitu non placata solum, sed semel atque iterum Panormum peregre profecta est, vt a Prorege inimici homicidae mortem deprecaretur: & sublata simultates: & collecto aere ornatum est oppidi templum sacro instrumento nonnullo, & pretiosa suppellectili.

COLLEGIVM. RHEGINVM

QUAMVIS non valde magnus nostrorum sit in hoc Collegio numerus, ei tamen in Societatis nostrae functionibus, Deo duce, respondit eventus. Sanctissimae Dei Matris Sodalitas Maior, Minorq. tantos habet in pietate progressus, vt grata quaedam inter eas esse videatur aemulatio, vtra alteram vincat: etsi, vt uirorum fructus sit fortasse

maturior, adolescentium esse admirabilior, & ad speciem iucundior videtur. Multi ex his in varias religionum familias, anno quidem proximo, quinque in Capuccinorum adscripti. Alius fuit ex hoc cœtu, cui pater statuerat uxorem dare: ipse autem deterreri a religionis proposito, consilioq. suscepto non poterat. precibus igitur rem Deo commendat: nec multo post, in morbum incidit ostiduanū, ex quo non conualuit, atque ea quidem, cum egrotaret, animi corporisq. patientia, ea, cum moreretur, latitia, ut, cum spiraret rebus verbisq. pietatem, eximiam voluntatem adolescentis pro re ipsa Deus accepisse videretur. Solent saepe ex eodem Sodalitio pecuniam ostiatim iuuenes, & rem quamcumque victui necessariam emendicare in eorum subsidium, qui carcere tenentur. Nec minor, aut obscurior in eosdem victos nostrorum caritas fuit: in eos praesertim, qui ad supplicium agebantur: qui adiuti & ad spem excitati diuinæ misericordiae extremo certamine, ignominiam illam ac poenam forti animo ac libenti tulere. Idem praestitum domi morientibus. Adijci etiam possent in hoc Collegio permulta, eorum, quæ audiuntur de alijs licet maximis, consimilia: ut de interpositis nostris non sine effectu in germanorum pacificatione fratrum, parentum etiam ac filiorum, aliorumq. inter se gravissime dissidentium: de desperatis, mori eq. sibi molientibus, reuocatis ad spem vitamq. meliorem: de excitato ad adiuuandos pauperes Monte Pietatis: de ciuitatis erga nos liberalitate, annuoq. vectigali non paruo, ipsius permissu Regis, Nostriq. Patris Generalis

lis

lis assensu in perpetuū præsstituto: de amplificato Col-
legio: de manipulis, quos sacerdos vnus, Seminariam
(est hoc in Calabria oppidum) missus, ex eo agro in
horreum Domini reportauit. Sed vocat me, aut po-
tius rapit duorum fratrum interitus, vnus repeni-
nus, alter multo ante prouisus. De repentino prius,
qui etiam fuit violentus. Frater namque vnus ex ijs,
qui domestico opere exercentur, & plus omnino, &
diligens, lapsu trabis e cœnaculo, quod ex ædificaba-
tur, vno eodēq. tempore oppressus & extinctus est.
Mors, si quæris, acerba, indigna etiam visa ciuibus
peramantibus nostri, qui frequentes se ad nos contu-
lerunt, casumq. miserantes: ipsi tamen fratri, si hoc
vnum excipias quod subita fuit, non omni ex parte
tristis: beatos enim paulo ante prædicauerat eos, qui-
bus in Societate datum esset mori. Ad Aloysium
vero Turrianum nobili clarissimum genere, clario-
rem multo virtutibus (cuius memoria, quantum de
meo sensu iudico, eorum omnium, qui eum uidere, aut
cognoscere potuerunt, pectus effodit) mors non qui-
dem improuisa, vt dixi, sed importuna, si spectes cō-
mune votum singulorum, accidisse visa est. Erat hic
diu ante afflicta perditaq. valetudine. lenta phtisi,
ac pertinaci laborabat. missus est Roma a Patre No-
stro Generali Rhegium, tum propter celi salubritatē,
tū quod egroti non conualescentes, loci sæpe mutatio
ne curantur: quæ etsi primo profuere, tamen assidua
illa vis morbi, quasi inducias fecisset non pacem, quæ
primo remiserat, resumptis viribus ita inualuit, vt adē
pta iam omni spe vitæ, dilatio mortis tantummodo

quæreretur. Hoc igitur tempore præclara insigni-
 ligione ac virtute iuuenis (etsi numquam magni
 eius animus pietasq. contremuit) ubi se non longin-
 abesse vidit ab exitu, in infirmitate corporis fortis
 effectus animo. secumq. ipse certans, tam multa dedidit
 patientiæ, modestiæ, submissionis, obedientiæ, carita-
 tis exempla, ut siquidem hoc ageremus, toties eius
 variari laudatio posset, quoties nouis ipse gradibus ad
 perfectiõnis quasi culmen ascendit. Videbimur hoc
 loco fortasse alijs, qui hominem non norunt, non ni-
 hil tribuisse beneuolentiæ: sed certe illos, qui eo sunt
 vsi familiariter, fateri necesse est, tributa esse omnia
 veritati. Instructus est viatico, ut debuit, atque, ut vi-
 gavit, extremo delibutus oleo, simulq. tanto gaudio,
 ut in terra cum esset, quemdam cæli, in quo iam alte-
 rum habebat pedem, rerumq. cælestium gustum præ-
 cipere videretur. Dulcem reliquit omnibus sui memo-
 riam non sine morsu doloris.

COLLEGIVM. DREPANITANVM

CVM in huius vrbis portum appulissent Nea-
 polis, Sicilia, ac Melita triremes, ut inde
 in Angliam traiceretur exercitus, occasio est obla-
 ta nostris, quem ardorem pietatis habent in ani-
 mis, ad plurimum vsu fructumq. conferendi: per-
 multi enim, atque in his Præfecti classis, & ple-
 riq. viri principes, perpurgati salutari peccato-
 rum confessione, & cælesti pane refecti: eadẽq. ope-
 ra data quamplurimis, qui in hanc influunt urbem,
 ut Dei Genitricis imaginem magnis multisq. insi-
 gnem

gnem miraculis, religiose venerentur, quibusq. se ob-
strinxerunt votis, rite dissoluant. Templum autem
nostrum, quamquam celebre semper fuit, nunc tamen
additum est nonnihil ad eius celebritatem, post-
quam ei quasi mens quadam est addita, ex allata
Sanctissimæ Virginis icone ab Romana vrbe affabre
picta: cuius omnes incredibili quodam, multis abhinc
annis, desiderio tenebantur. collocata est eo die
qui Annuntiata sacer est, magno plausu, conuentuq.
hominum, ipsiusq. magistratus: hoc etiam iucun-
diore, quod ex ijs pueris, qui nostrum frequentant
gymnasium, soluta oratione nonnulli, & carmine,
cum Latina lingua tum etiam materna, gratijs Deo
habendis agendisq. virorum animos, & feminarum
multo magis, ad lætitiã excitarunt. Non parvus
e ciuibus quoque, ad nos sacramentorum causa con-
fluentium numerus: quamquam non defuit aliquis,
qui eorum simplicitatem (sic ille appellabat) ioco
carperet, nostrosq. fictis sermonibus crimineretur.
sed etsi prematur interdum veritas, emergit tamen.
Periculoso hic idem arreptus est morbo, e quo cum
vereretur mori, Aduocate mihi confestim, inquit,
vnum ex illis sanctis patribus, qui mea audiat cri-
mina. itaque & palinodiam cecinit, & re ipsa cogē-
te, ad duplicem adductus est confessionem, erratorũ
videlicet secretam, & apertã inuidentiã, qua insti-
gante, a se dixit omnia contra nostros fuisse conficta:
ex quo nostrorum creuit apud omnes existimatio.
quorum suasu & vir quidam acceptæ aliquando
iniuriæ reponendæ cupidus, placabilem se præbuit.

&

& mulier, interfecto filij, repenti pane adhaesione sanguine, totum crimen remisit.

Sed nullo modo reticendum videtur singulare beneficium, quo Deus affecit Mauram feminam octogenerariam, vicinam ad moriendum. Triginta haec annos apud Christianos fuit, nefarijs Turcarum superstitionibus penitus addicta. accessit, Dei nimirum numini qui hanc sibi delegerat, ad senectutem morbus, sed qui prostrato corpore erigeret animū. etenim eo die, quo Catharinam Martyrem Christiana venerat in Ecclesia, ab vno nostris accito baptismum petiit, quod eam sibi mentem a sanctissima Dei Matre Maria & Catharina Virginibus diceret datam. Et sane erat admirabile quo sensu erat ac spiritu praedita, siue de corporis ergastulo loqueretur, deq. praestantia animae, siue nequissimum execraretur Maumetem, et quibus poterat amplissimis laudibus Christū extolleret. Erudita est, quantum quidem potuit in illis angustijs vel morbi vel temporis, fidei nostrae mysterijs, & cum per aquam regenerata, Christum induisset, ad illum, exuta mortalitate, postridie euolauit.

Magna etiam insequenti anno, aut fortasse maior in huius comparatione, apparuit Dei benignitas erga hominem Turcam: quod vt clarius intelligatur, alterius quoddam capiendum videtur exordium narrationis. Duo erant in hac ciuitate propter capitalia maleficia morte multandi, Christianus, & Turca: vterque consceleratae mentis & obstinatae. Christianus nepe, cum ad eum de more solator ex Albatonū Sodalitio accessisset, repulit hominem indignans, &

cla-

clamitas, nihil recusare se, quo minus infinito obsessus
demonum agmine, ad ima barathri precipiti deduca-
tur via, aeterno supplicio cruciatuq. mactandus. Ad
hunc accersitus vnus e nostris, leni vtens oratione,
eiusq. in sese recipiens alterius vitæ pœnas modo
resipisceret, vix vi ad sanitatem conuertit hominem
ab insania: sed vt inconstans est mens ipsa mortalium,
peruersaq. natura, postero die, eo, qui erat vtriusque
supplicio destinatus, quasi nihil actum esset die supe-
riore, omnisq. effusus labor sacerdotis in eo mitigan-
do, redit miser ad eam dementiam, de qua videbatur
eiectus: ita animo contumaci, vt cum surdas illius
aures, seq. frustra fatigasset sacerdos, excusso veluti
e pedibus puluere, se cõuerterit ad Turcam: qui etsi
eductus iam iamq. e carcere rapiebatur ad locum se-
positum pœnis, substitit tamen satellitium, patre de-
precante, vt cum illo agat. verum apud hunc etiam
principio nibilo faciliorem aditum inuenit. clausas
hic similiter habebat aures ad voces cohortantis: in
eoq. perseuerabat, quod in patria vellet, atque auita
religione, quam puer imbiberat, mori. cum multa
igitur pater iactasset in ventum, pedem tristis re-
ferebat. sed profecto ita est. Omnium operum diui-
nissimum conuertendarum opus animarum, non vo-
lentis, neque currentis, sed miserantis est Dei. Vix
abierat a conspectu, cum semel atque iterum Tur-
ca ipsius voce reuocatur: qui rogatus, quid voca-
ret, Christi se fidem suscipere velle respondit. ex-
plorauit hic pater, hæc ne ex animo dicerentur: vbi
stupentibus omnibus tam subita mutatione, nihil
hæsi-

hæsitantem vidit hominem, sed cæpti tenacem, ut fidem faceret dictorum constantiæ & veritatis missis aliquibus, qui parochum vocarent, in sacellum duci iussit, ubi erat ille, de quo diximus, nomine pietius, quam re Christianus: qui quidem ubi Turca commutatum vidit. fideiq. candidatum, componere illius factum cum suo, quasi emersus e tenebris in pietatis lucem cæpit aspicere. cumq. ille eodem tempore post naufragium primam arripuisset tabulam, ipse autem secundam: idest baptismatis illius ipse autem confessionis sacramento expurgasset animum, non ita multo post collo in laqueum insertus, plenus vterque spei ac fidei, quæ tamen in eos, quos Turca esse desierat, an quia erat recentior, conspiciebatur illustrior, migravit e vita.

COLLEGIUM. CATANENSE

CATANÆ quoque nec parū est hoc biennio, nec frustra laboratum: siue in ipsa statione vrbis, siue in anniuersarijs excursionibus dierum quadraginta. Longum est dicere de omnibus, & molestum, opinor, in singulis Collegijs eandem quasi formulam repetere: ut de liberatis hominibus aliquot mortis periculo, quod vel sibi ipsi scientes, vel inscientibus inimici moliebantur. de reddita pecunia ingenti, quæ recte teneri non poterat, orta videlicet e malo capite: de restituta Sodalitatis vnius, atque alterius disciplina, quæ videbatur lapsa: de extractis mulierculis a pellicatu alijs, ab infami alijs vulgati corporis quæstu, hæc quidem dici possunt, aliaq. id ge-

nns:

nus: sed communia. Hæc fortasse propria. Duæ sunt
 in hoc Collegio Congregationes, adultorum, & ado-
 lescentiũ. vtraque magno vrbi vniuersæ, & suis equa-
 libus exemplo. ex adolescentibus quidem duo Societa-
 ti nostræ nomen dederunt. adultorum vero quo plu-
 res sunt, ad plures etiam videtur fructus pertinere.
 nã cum publice decreta esset domus, ut aliquem quasi
 portum haberent virgines, in quibus timeretur pud-
 citiæ naufragium, idq. potissimum stipe, quam vel so-
 dales contulerant ipsi, vel ab alijs expresserant: vi-
 sum est, vt illi ipsi tam pij operis susciperent procura-
 tionem. neque vero id est magnopere mirum: eorum
 enim tanta est religio, vt quingenti aurei recusati
 sint ab vno in cuiusdam causæ disceptatione: & a mo-
 riente altero ipsa Congregatio heres instituta: extite-
 rit denique vnus, qui etsi medio foro, magnaq. frequẽ-
 tia virorum, sine causa laceffitus esset maledictis ac
 probris, quamquam principio non nihil commotus
 animo fuit, vbi tamen sese collegit, maledicum patien-
 tia fregit, atque hoc responso. At tu ista tam libenter
 non dixisses, si audisses ea, quæ a me quotidie audiun-
 tur. quo dicto repressus illius furor, & ceterorũ ani-
 mi ad Cõgregationis amorem incitati. Hæc propter,
 & similia, quæ Congregatio vtraque dat signa pieta-
 tis, quoniam a nostro Collegio proficiscuntur, nos ci-
 ues ipsi in ore atque in oculis habent. quamobrem eo-
 rum liberalitate, & additum est aliquid ad commo-
 ditatem habitationis, & centeni aurei ad annuũ ve-
 ctigal: & facellum in templo, quod desiderabatur, pri-
 mariæ cuiusdam feminae sumptibus extructum. Hæc

de

de rebus vrbis: de externis, si vellem, eadem dicerentur. Et vero mirum non est, eadem repeti semper cum in ysdem rebus eadem voluntate versetur, occurrēdum satietati. itaque breuiter dicam. Vix di possit quantum superiore Quadragesima, frequentes ciuitates in hac prouincia duæ, Terra Noua, & Leontium vetus, nostris venientibus, vt prospicerent saluti animarum, vt vno verbo absoluā, emeruerunt. ita, vtrobique, auctore Deo, reuixisse uidetur civitas, quæ refrixerat iam dudum, abundante iniquitate multorum. adiutus clerus & populus uterque. terminata ex Terra olim nomine, nunc factis & ipsa Noua, lusus cōsuetudo, altrix blasphemiae: in eum locum introducta sapius consistendi. Leontij autem duobus sacerdotibus (tot enim eo iuerunt, cum tertio fratre) datae sunt aures centum hominibus ac propterea septemdecim, non reticentibus qua in re per uiam uitam deliquissent ab religione officij Christiani. Septem concubinae cum illis honeste nuptae, cum quibus turpiter antea uiuebant. Quid multa? Nostra Societatis studijs iam capta ciuitas una atque altera, ad Collegium in priuatis sermonibus cupiendum deinde etiam ad petendum ex Senatus Consulto, tota se mente & cogitatione conuertit.

COLLEGIUM. BIVONENSE. ET
Syracusanum.

IN BIVONENSI & Syracusano Collegijs pari nostrorū cū labore, par fuit pro portione fructus, qui & in alijs, maior etiam messis, quam pro numero ope.

operarum: ita ut Biuonæ ipso sacro Circūcisionis die
 nongenti absterfis peccatorum maculis ad communio-
 nem accesserint. quod idem de Syracusis dici meritis-
 simo potest: ita in Domini agro æqualis sociorum nu-
 merus pari studio uersatur. Et certe, & hoc & illud
 Collegium, priore tantum usus præfatione, dimitte-
 rem tacitus, nisi uererer, ne, quia nihil habuerint exi-
 mium, prætermissa uiderentur. Quod profecto non
 ita est. Biuonæ enim, ut de hac prius dicam, supe-
 riorem annum accepimus fuisse trium e nostris mor-
 tis cum uita commutatione insignem. Sacerdotes
 duo, & frater vnus mortali hic corpore relicto, in
 terram abierunt uiuentium, quam sibi iam dudum
 animis uotiq. destinauerant. eluxit autem maxime
 Pater Iacobus Zarzana, cuius suauitatem morum,
 præstantemq. uirtutem per duodetriginta annos ex-
 perta ciuitas, supremo illius die non grata solum me-
 moria, sed etiam commemoratione prosecuta est: quin
 etiam aliquo ut argumento declararet summum, quo
 tenebatur eius desiderium, eo ipso momento, quo ex-
 pirauit, ad lugubrem nostræ campanæ pulsum, tum
 omnia religiosorum cœnobîa eodem tenore respon-
 derunt, tum uero ædes maxima, quæ numquam audi-
 tur alias, nisi in obitu nobilium. Sepultus est eo
 funere, quod maximum in hac urbe, concurrentis po-
 puli cleriq. uniuersi studijs, concelebrari potest. Il-
 lud etiam in hoc patre, octauodecimo post die uisen-
 dum fuit: quod cum alterius sacerdotis corpus in
 idem sepulcrum inferri oporteret, nullo morticino
 balauit odore, quod plerique suspicabantur: ita ut

om-

omnes nec opinata rei miraculo quasi ad spectaculum accurrerent. sed de mortuis hactenus. Multa sunt in templo nostro Sanctorum reliquia, quae honorifice seruantur, & curationum causa a pleribus, ab energumenis maxime, religiose uisuntur. his molaris Beati Petri dens, qui quam aquam attingerit, ex ea aqua qui biberint interdum, ij potissimum qui tertianam febrem aut quartanam habent, sanari solent: quod uni euenit e nostris, qui tertiana laborabat: etsi, ut aliud ex alio, mirandum magis fuit, esse quemdam ita grauiter aegrum, ut medici diffiderent epoto liquore, qui e Sancti Andreae corpore emanauit, conualuisse. Atque haec de corporibus. multum enim magis consultum est animis: cum complures fuerint, proximis quidem pacificatione, Deo autem confessionis beneficio reconciliati. eadem ratione haec nata domus quadam nocturni demonis praestigia, qui se Larem familiarē esse dicebat, magnaque frequentatione cuidam uirgini, cuius se amatorem esse simulabat, auctorem futurum. Haec pauca de Biuona.

SYRACVSIS autem, quod aliquot ante annis speratum, a multis tentatum erat conatu maiore quam euentu, nunc tandem aliquando perfectum est. Iacta sunt siue semina, siue fundamenta Sodalitatis, quae Deiparam Virginem praecipua colit obseruantia. quadraginta in ea censentur capita virorum nobilium. spes est in dies maioris accessionis. Alterum deinde compactum & coagmentatum corpus ex hominum genere tenuiorum, manuque victum expedientium, qui festo quoque die sacris sermonibus, & diuinarum re-

rum commentationibus excoluntur, Deo videlicet fauente, quo adiuuante similiter, & externum a ciuitate, & a multis internis ciuibus incendium videtur esse depulsum. nam hic quoque opportuno nostrorum accursu compressus est noctu fortuitus ignis, cui nisi occursum esset in tempore, posterior dies bonam partem vrbis ostendisset exustam. & impudicorum præterea faces amorum, & flagrantes inimicitia, qua admonitionibus dandis, qua accipiendis confessionibus, extinctæ. In Latomias etiam itum, & in nosocomia, & vtrouique, ijs, qui detinebantur, benigne factum: non in adiuuandis tantum pecunia corporibus, sed multo magis in reficiendis consolatione animis, et confessione purgandis. Inter quæ opera nos quoque respicit Deus. nostrum enim templum pulcherrima Sanctissimæ Matris imagine, & grandi inauratoq. tabernaculo, & geminis eadem materia atque arte Lipsantheceis auctum atque exornatum est. excursus denique Hyblam (proximum hoc est oppidum Syracusis) exceptiq. duo e nostris sacerdotes tanta cum gratulatione, reuersiq. tanto cum fructu, vt triduani illorum, numquam pæne interrupto opere, assiduoq. negotio, labores, fuerint magna atque illustri oppidanorum vtilitate pensati.

COLLEGIVM. CALATAIERONENSE

QUO pauciora de Calataierona vrbe dicantur, faciunt ea, quæ in oppidis extra vrbem gesta, commemorabilia videntur. ea autem oppida sex numero fuere. In his, pagus est proximus qui

F Graco-

Græcorum dicitur: quorum etsi non parua pars Latinos Ecclesiæ ritus non sequebatur, effectum est tamen Deo duce, ac nostris ministris, ut ipsi proceres, et rumq. exemplum secuta plebs, ad Catholicam religionem, cuius interpretes, & patronus est Romanus Pontifex, traducerentur. sed duo præterea ex illis oppidis fuerunt, in quibus a nostris sacerdotibus præcipua reposita opera: hoc etiam, quam in alijs utilior, quam fuit, per totam scilicet Quadragesimam, haud paucis diuturnior. Mineum enim, & Melitellum (ea sunt nomina oppidorum) tot se & tam vberes e nostrorum aduentu, & labore fructus testantur cepisse, ut quæ Christianæ stirpes pietatis ad terram deiectæ plane exaruerant, eas irrigatione illorum & cultura extulisse iam caput in altum, & reuiuuisse fateantur. quot enim putatis? quot, & quantas, & quam corroboratas odio ac tempore sedarint cõtrouersias? quot nascentes represserint? quot impuros hominum mores, qui occalluerant, euertierint? quam dissolutam at liberam coercuerint in pluribus viuendi & fenerandi licentiam? quam pias consuetudines ipsorum assensu introduxerint? Minei quidem viginti mulierculæ a vita institutoq. meretricio abductæ: quinque piorum hominum Sodalitia constituta: generalis vero confessio, cuius, ut memorabant, ne nomẽ quidem quisquam vllò v̄mquam tempore fando audiuerat: tanto hominum studio tantoq. certamine animorum obita a tam multis, ut minor multo eorum fuerit numerus, qui prætermiserint. etsi, sex hisce in oppidis, qui ut alterius quasi ordirentur vitæ initium, veteris plane omnis

nis crimina sacerdotibus aperiendo repetierunt, tot fuerunt omnino, ut eorum iniri ratio non commode queat. His igitur, quorum capita solum perstrinximus, hoc modo delibatis, reuertamur ad Collegium. Erga quod tanta est priuatorum, ipsiusq. ciuitatis beneuolentia, ut bis millibus fere ac quingentis aureis attributis, coemptæ sint ades nostris proxima, quibus deiectis, ac solo aquatis, area tēpli, Collegijq. explicaretur. Tot præterea sunt, qui in nostram Societatem ut admittantur rogant, ut posteriore anno duo & viginti se obtulerint Patri Prouinciali: etsi ipsius permissu duo tantum introducti, reliquis expectare iussis. centum vno anno expiati, facta totius vitæ confessione. Multæ virgines quo facilius adiuuantur a Deo ad seruandam animi corporisq. pudicitiam, ei se uirginitatis sponsione obligarunt: e quibus vna voces & minas excussit cacodæmonis, quæ antea sæpe eius oratione fuerat, aspectuq. terribili, ab hoc conatu repulsa.